

uretmæssigt opkrævede afgifter ikke er nærmere lovreguleret i dansk ret. Af besvarelsen af udvalgsspørgsmålene 63 og 65 fremgår, at henvisningen til »dansk rets almindelige regler« således reelt er en anmodning fra Folketinget til domstolene om at løse det problem, staten er blevet påført som følge af regeringens ansvarsløse optræden, da arbejdsmarkedsbidraget i 1987, mod Fremskridtspartiets advarsler, blev vedtaget.

Som det vil erindres, gjorde ikke kun Fremskridtspartiet, men også Handelskammeret og andre i 1987 regeringen tydeligt opmærksom på, at ambibidraget kunne være stridende mod EF-retten. Alligevel blev lovgivningen om dette bidrag hastet igennem på ganske få dage og med et helt utilstrækkeligt udvalgsarbejde som baggrund. Det står i dag fast, at regeringen fortiede forhold af væsentlig betydning over for Folketinget, og der behandles i den anledning i Folketinget for tiden et forslag om tiltalerejsning ved Rigsretten mod skatteminister Anders Fogh Rasmussen.

Med disse forhold som baggrund forekommer det for det første meget utilfredsstillende, at regeringen med støtte af et snævert flertal reelt har valgt at opgive at rydde op efter sig i sagen om de uretmæssige ambiooprævninger. Dernæst er det yderligere utilfredsstillende, at regeringen ikke har bestræbt sig på at udforme loven således, at der i det mindste er fastlagt principper, domstolene kan holde sig til. Situationen er reelt den, at det politiske flertal er kørt fast i ambisagen og nu blot beder til, at domstolene kan rede trådene ud.

De højesteretsafgørelser, der er henvist til i besvarelsen af udvalgsspørgsmål 52, er ikke meget i overensstemmelse med regeringens synspunkter, i alt fald ikke for den overvejende del af det helt ubestemte antal retssager, der nu kan forventes rejst. Det må forbavse, at regeringen har så dårlig en sag, at den kun kan påberåbe sig retsafgørelser, der fører til det modsatte resultat af det, regeringen ønsker.

Den ene af de domme, regeringen henviser til (højesteretsdommen fra 1952), lagde afgørende vægt på, at den pågældende virksomhed havde opnået en højere pris for sine varer, der nøje modsvarede de af Landbrugsministeriet med urette opkrævede afgifter. I de talrige sager, der vil blive rejst med krav om tilbagebetaling af ambibidrag, vil virksomhederne tvært-

imod i betydeligt omfang kunne dokumentere, at de netop ikke har været i stand til at overvinde ambibidraget på efterfølgende omsætningsled. Højesteretsdommen peger således klart i retning af, at staten bør tage langt størstedelen af de retssager, der rejses.

Også den anden dom, skatteministeren henviser til (højesteretsdommen fra 1965), fastslog, at Landbrugsministeriet måtte tilbagebetale uretmæssigt opkrævede afgifter i det omfang, den pågældende virksomhed ikke kunne antages at have opnået dækning i efterfølgende omsætningsled. Endelig bygger også højesteretsdommen fra 1970 på tilsvarende præmisser.

Sammenfattende kan højesteretspraksis tages som udtryk for den retstilstand, at uretmæssigt opkrævede afgifter skal tilbagebetales, medmindre det godtgøres, at den, der har betalt afgiften, faktisk har overvæltet afgiften på efterfølgende omsætningsled.

Der er altså intet i de retsafgørelser, regeringen påberåber sig, der kan tages som udtryk for, at staten generelt skulle kunne regne med frifindelse i de talrige sager, der vil blive rejst. Uanset om antallet af sager bliver fire-, fem- eller sekscifret, taler alle faktiske og retlige forhold for, at staten vil blive dømt i meget stort omfang.

Et administrativt, retsplejemæssigt og provenumæssigt kaos kan forudses. Regeringen og dens flertal vil ikke indse dette.

På den baggrund, der her er anført, er det yderst kritisabelt og helt uforståeligt, at regeringen ikke har villet følge opfordringer fra erhvervslivet, herunder ikke mindst fra Handelskammeret, om at indgå i en dialog med erhvervslivet om at finde holdbare løsninger, måske baseret på kompromismodeller, der kunne have fungeret i det mindste rimeligt tilfredsstillende for de berørte virksomheder. Den åbne indbydelse til dialog, som Handelskammeret lagde frem, har slet ikke haft regeringens interesse, jf. den fornærmede besvarelse af udvalgets spørgsmål 44 »Forhandlinger med Handelskammeret ... kan regeringen selv sagt ikke gå ind i«.

Regeringen har i stedet muret sig inde i sit lovgivningstekniske elfenbenstårn, hvor dramatiske fejl kaldes »at tage chancer«, store fejl kaldes »at rydde op«, og mindre fejl er hverdagskost.